

Kateřina Reřov: Věk pŕi sňatku v eske republice: trendy a specifika.

Bakalarska pŕace - Posudek oponenta

Námětem pŕace Kateřiny Reřove je analýza sňatečnosti, tedy jedno z klasických témat novějších demografických studií, neboť to jsou změny ve sňatkovém chování obyvatelstva, které patŕ k důležitým projevům změny reproduknho chování soudobé populace. Jde tudíž o téma aktuální a zajimave. Autorka studovala tento jev na pŕıkladu eske republiky v letech 1993-2012 a pŕedmetem jejího zájmu byla pŕedevšim pŕvosnatecnost.

Po formální stránce je pŕace pŕedložena v požadované uprave, obsahuje všechny požadované náležitosti, je logicky členěna do asti a má požadovaný rozsah (60 stran textu a 7 stran pŕiloh). Pŕace je stylisticky dobŕe zvládnuta, tabulky i obrázky mají pěknou upravu stejne jako textová ast. Pŕace obsahuje 12 obrázků (z toho dva v rámci pŕiloh) a 17 tabulek (z toho 5 v rámci pŕiloh). K pŕaci je pŕiloužen CD s tabulkami sňatečnosti svobodných (jednovychodnych i dvojvychodnych pro každé pohlaví zvlášť spočtených pro roky 1963, 1973, 1983, a 1993 a 2012), které autorka spočetla a z nichž take vychází v textu.

Po obsahove stránce splňuje pŕedložena pŕace požadavky kladené na bakalárské pŕace. Pŕace má všechny požadované náležitosti, obsahuje uvod, v němž autorka formuluje výzkumné hypotézy. Dále jsou nastíněny teoreticko-metodologická východiska pŕace, kde autorka diskutuje nedávnou literaturu vázící se k tématu, zejména domácí provenience jak demografické tak sociologické. Zařadila sem i odkazy na datové zdroje a pŕedložena metody konstrukce ukazatel, jejichž pomocí časování sňatků studuje. Dlužno dodat, že obojí popsala pŕesne a vystižne. A že uvedla i vypoetove vzorce.

Následující kapitoly se týkají jíž analýzy dat o vývoji sňatečnosti a jejich interpretace. Kapitola 3 pŕedstavuje celkove charakteristiky sňatečnosti – pocinaje vývojem počtu sňatků a urovne sňatečnosti obecne od konce 80. let 20. století. Jsou zde rovněž diskutovány důvody, které pravdepodobne spolupůsobily pŕi změně urovne sňatečnosti a ve věku vstupu do manžestvi – uvažuuji se hlavně pŕvni manžestvi. V souladu s názvem pŕace je největší pozornost věnována stŕednim hodnotm – kvartilum, pomocí nichž jsou zpŕesneny změny v urovni sňatečnosti, která bývá obvykle omezená na porovnání pŕumerneho věku pŕi sňatku pŕipadne vekove specifickými měrami pŕvosnatecnosti, což je v pŕaci ale také zohledněno.

Zajímavým obohacenim jinak pomerne tradiční analýzy sňatečnosti je sestavení diagramů rozložení sňatků podle vzájemného věku svobodných snoubenců pro tyŕi roky (dva roky jsou uvedeny v textu, dva v pŕiloze) a také podrobnejši studovaná věková homogamie resp. heterogamie manželských párů a vliv doby uplynulé od rozvodu na věk rozvedených snoubenců. Ani tady nezůstala u jednoduchých ukazatelů a asove řady analyzovala pomocí hodnot regresních koeficientů.

Závěrečné shrnutí je vystižne, autorka strucne zopakovala výsledky, k nimž dospěla; mohla pak konstatovat, že u uvodu vyslovene hypotézy výsledky analýzy potvrdily.

Autorka si poradila s vypoetovou strnkou své pŕace, rovněž text je dobŕe zvládnut, vytknout se dá pouze nepŕesnost v názvech pŕilohove tabulky 1 a chybějící vysvětlivky u pŕilohy 4. Dle mého názoru věnuje zbytecne pozornosti vykuvum v kŕivce pravděpodobnosti uzavŕeni sňatku v roce 1973 – jde s největší pravděpodobnosti o souhru náhod (a malých isel). V pŕaci zůstalo jen málo nepŕesností vzniklých spíše z nepozornosti, napŕ. v názvech tabulek 9-12 chybí, který rok je tabelován, u pŕilohy 1 chybí, že jde o svobodne snoubence, u pŕilohy 4 chybí vysvětlivky. U všech tabulek i obrázků je jen povšechne napsán jako zdroj ČSÚ, ale chybí bližší specifikace, který datový soubor byl použit. Jednotlivé datové soubory jsou ale řadne v pŕamenech uvedeny.

Celkove lze říci, že Kateřina Reřova odvedla pŕi zŕacovni své bakalárské pŕace znacne penzum pŕace; výpočet potŕebnych tabulek sňatečnosti vyžadoval take zodpovědnou pŕaci s daty. Oceňuji, že autorka si potŕebna data spočetla sama a nespolehala na publikované udaje. Interpretace spočtených dat je odpovidajici a autorka se v ní nedopoušti chyb, Ze seznamu literatury take vyplývá, že se orientuje i ve speciální problematice. Autorka prokázala, že dokaze vhodne použit demografické nástroje k řešení výzkumné otázky a že studované problematice rozumí.

Podle mého názoru splňuje práce Kateřiny Rešové „*Věk při sňatku v České republice: trendy a specifika*“ nároky kladené na bakalářské práce v oboru demografie a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 3. června 2014

Doc. RNDr. Ludmila Fialová, CSc.